

(๒๕) คดี โรงงานฝึกลบขยะ เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน

กลุ่มคดี	สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย
คำพิพากษา	ศาลปกครองกลาง
คดีหมายเลขดำที่	๑๗๗๕/๒๕๔๖
คดีหมายเลขแดงที่	๓๙๙/๒๕๕๐
ประเภทคดี	ปกครอง
คู่ความ	นายยงยศหรือพศ อติเรกสาร ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๒๖ คน ผู้ฟ้องคดี บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด ผู้ร้องสอด อุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ที่ ๑ กับพวกรวม ๔ คน ผู้ถูกฟ้องคดี
เรื่อง	มลพิษ/หน่วยงานของรัฐออกใบอนุญาตกิจการฝึกลบสิ่งปฏิกูลฯ และละเลยต่อหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ - พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๙ - ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความใน พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ - กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒ และข้อ ๕ - พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๓

ประเด็นสำคัญในการพิจารณา และผลคำพิพากษา

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีกับพวกเป็นชาวตำบลห้วยแห้ง ตำบลหนองปลาไหลและตำบลกุดนกเปล้า อำเภอแก่งคอยและอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จากโรงงานฝึกลบวัสดุไม่ใช้แล้ว (ขยะ) ที่ไม่มีอันตราย

ศาลชั้นต้นกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรมที่ ๓๕๗/๒๕๔๖ เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการกรมโรงงานอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ออกคำสั่งตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้องสอดระดับการการนำกากอุตสาหกรรมเข้ามาฝังกลบในพื้นที่ เว้นแต่กากอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ใกล้เคียง

ศาลปกครองวินิจฉัยว่า ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการรับฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นอันตรายจากโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้กับผู้ร้องสอด นั้น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความใน พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ยังมีได้ประกาศใช้บังคับ กิจการของผู้ร้องสอดจึงมีต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนการออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องสอดขยายโรงงานครั้งที่ ๑ ซึ่งเป็นการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียและขยายโรงงานครั้งที่ ๒ ก็เป็นการอนุญาตให้ขยายในส่วนการคัดแยกสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นอันตรายก่อนที่จะ ฝังกลบ เป็นกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับการออกใบอนุญาตให้ขยายโรงงานครั้งที่ ๓ ซึ่งอนุญาตให้ขยายในส่วนการรับฝังกลบสิ่งปฏิกูลและวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นอันตราย (Hazardous Waste) และส่วนระบบบำบัดน้ำเสียรวมกัน ปรากฏว่าสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ร้องสอดเรียบร้อยแล้ว อีกทั้งสถานที่ตั้งโรงงานพิพาทก็ได้ตั้งอยู่ในบริเวณที่ถูกกฎหมายกำหนดห้ามตั้งโรงงาน และตั้งอยู่ในทำเล และสภาพแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ และข้อ ๕ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว

นอกจากนี้ การออกใบอนุญาตของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ กฎหมายว่าด้วยสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยโรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ก็มีได้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนแต่อย่างใด ส่วนกรณีการออกใบอนุญาตโดยระบุสถานที่ตั้งโรงงานผิดพลาด ก็เป็นความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องได้ตาม มาตรา ๔๓ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงชอบด้วยกฎหมายและจากการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานต่าง ๆ จนมีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการดำเนินกิจการของผู้ร้องสอด แต่ก็ยังไม่มีการรายงานที่สมบูรณ์พอที่จะสรุปได้ว่าการแพร่กระจายมลพิษจาก

บ่อฝังกลบออกสู่ภายนอก จึงไม่มีเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องออกคำสั่งให้ผู้ร้องสอดหยุดการประกอบกิจการโรงงานหรือปิดโรงงานตาม มาตรา ๓๙ แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับเมื่อคณะทำงานได้ขอให้ผู้ร้องสอดแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งผู้ร้องสอดก็ได้ดำเนินการตามคำสั่งทุกครั้ง อีกทั้งปัจจุบันโรงงานพิพาทยังเป็นที่ศึกษาดูงานของสถานศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน และภาคราชการทั้งภายในและภายนอกประเทศ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ จึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติแต่อย่างใด

พิพากษายกฟ้อง ส่วนคำสั่งของศาลเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๗ นั้น ให้สิ้นผลลงนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด